

V viharjih... v ognju... misel gloda, vrta;
na pot, na pot, na daljno... kamorkoli
(Vstaja.) Če tudi v mraz, pod noč, pod
grom in bliske — — —

Strežaj (prestreže Klingenfelsa, ki se trga
iz postelje): Moj Bog, pomirite se...!

Klingenfels (sovražno): Pojdi s poti!
Umakni se! Ne čuješ: božji glas
(zamaknjen): me kliče — kliče — daleč,
daleč — skrivno —
Umakni se... (plane proti vratom).

Strežaj (skoči za njim): Za božjo voljo...

Klingenfels (ga pahne proč): Satan,
ne drži več me v ječi teh zločinov! —
pojdi mi s poti... (Zbeži skoz vrata. Čuje
se ropot po stopnicah.)

Strežaj (krikne): Ana! Ana! Hitro!

Glas žene spodaj: Kaj je?... Marija sveta...

Strežaj (ves stresoč se steče skozi vrata in
prevrne svečo, ki ugasne): Naš gospod!
Prestrezi ga!

(Nenadoma udar, kot da je padlo telo na tla.
Par hipov grozna tišina. Nato prestrašen
klic strežaja Petra:)

Strežaj: Mrtev je! Mrtev... mrtev!...

DANTE ALIGHIERI: LA DIVINA COMMEDIA.

PREVEL IN RAZLOŽIL J. D.

III. del: RAJ.

Spev XXIV.

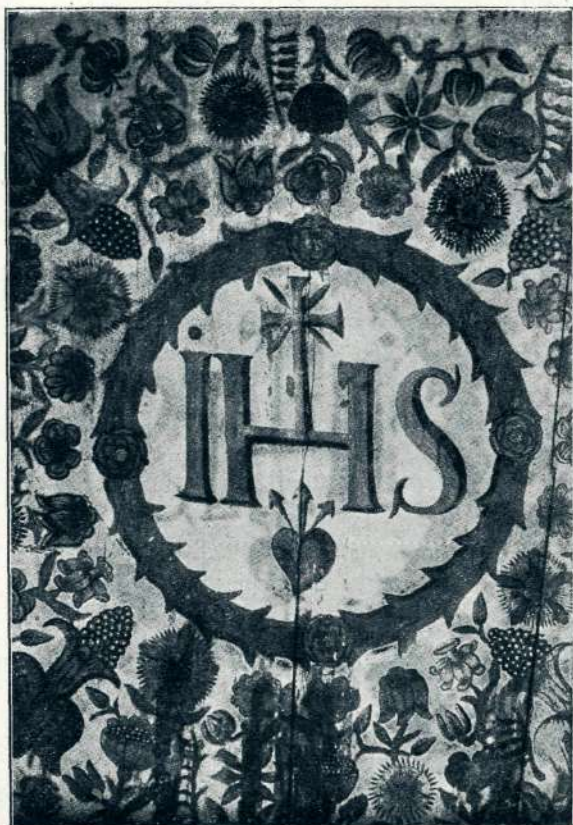
Kakor že omenjeno, se od XXIII. speva dalje na-
hajamo na osemem nebesu. Vsebino tega, XXIV.
speva, najkrajše naznačimo, če rečemo: Dante dela
pred sv. Petrom izpit iz vprašanj o veri.
(V XXV. spevu dela pred apostolom Jakobom izpit
iz vprašanj o krščanskem upanju, v XXVI. pred
sv. Janezom Ev. o krščanski ljubezni.)

Beatrice, ki je Danteja pripeljala takó visoko,
prosi zbrane nebeščane, svate vélike večerje, naj
njenemu varovaneu vsaj nekoliko ugasiyo žejo
po spoznanju nebeških skrivnosti. Vv. 1—9. Od
radosti, da morejo ustreči, posamezne skupine
(kóla, itd. le caróle) veseleje zaplešejo, a v različ-
nem ritmu. Vv. 10—18.

Iz najsvetlejšega kóla stopi najjasnejša svetlobna
krogla, sv. Peter. Pesnikovo pero ne more po-
pisati njegove krasote; zato preskoči ta popis.
(Ze obraznost, fantazija bi bila preživa barva za
»take gube«, kamoli beseda — primera, vzeta iz
slikanja oblek z lepimi gubami, kjer sence za-
htevajo posebno natančnost, da ni njih barva
preživa.) Vv. 19—45.

Kakor sholar pred magistrom, učiteljem, tako
Dante pred sv. Petrom dela izpit. Medtem ko
Beatrice sv. Petra prosi, naj stavi vprašanja,
težka ali lahka, kakor hoče, Dante zbira svoje
misli, kakó bo zagovarjal teze (trditve) glede
vere. Vv. 46—51.

Prvo vprašanje meri na pojem vere. Sveti
Peter vpraša: Kaj je vera? Dante odgovori z
besedami sv. Pavla (Hebr. 11, 1): »Vera je pod-
laga, temelj, podstat tega, česar ne vidimo. (Est
autem fides sperandarum substantia [hypostasis]
rerum, argumentum non apparentium.) Sv. Peter
pohvali opredelbo, definicijo, vendar vpraša dalje:
Za kaj pa sv. Pavel vero najprej zove podstat,
potem dokaz? Dante nato: Globoke stvari, ki jih
zrem jaz tukaj po posebni milosti, so ljudem
tam doli, dokler žive, takó prikrite, da vedó o
njih samó po veri, po verovanju (credenza); ve-
rujejo jih, ne da bi jih videli; in ker na to vero,
na to verovanje zidajo, gradijo vse svoje upanje,
da bodo te stvari enkrat videli in uživali, zato
se ta vera po pravici imenuje temelj, podlaga,
podstat. In ker iz te iste vere nujno delamo
sklepe na istinitost nebeških dobrin, čeprav jih
še ne vidimo, se vera po pravici imenuje tudi
dokaz. Sv. Peter pohvali zdaj tudi razlago prej
izrečene opredelbe in rabi pri tem primero o
noveu, kakor da bi rekel: Tvoje znanje v tej
stvari je kakor dober novec, ki ima pravilno zmes
in pravo težo. Vv. 52—84. Sv. Peter še vpraša:
Da poznaš ta dragoceni novec, to vidim. Ampak
ali ga tudi imaš v svojem mošnjičku (t. j. v
sreču): Dante odgovori: Imam ga, ves svetál je in
lepo obrobljen. (T. j. imam vero, čisto, živo, pravo.)

KOSTANJ: LESENI STROP, DEKORATIVNI
VZOREC (2. POLOVICA XVII. STOL.).